

Arfblendinn

Vistfræði

Arfhreinn

Vistfræði

Arfgerð

Vistfræði

DNA
(DKS á ísl.)

Vistfræði

4

3

2

1

Einstaklingur sem er ekki með eins samsæt
gen í sama sæti á samstæðum litningum
(litningapari).
Dæmi: Ss, Hh

Erfðafræði

Einstaklingur sem er með eins samsæt gen
á sama sæti á samstæðum litningum
(litningapari).
Dæmi: SS, ss, HH eða hh

Erfðafræði

Það mengi gena sem einstaklingur býr yfir
hvort sem genin hafa merkjanleg áhrif á
einstaklingin (útlit eða einkenni) eða
ekki.

Erfðafræði

Um er að ræða stóra sameind sem er efni
gena. Hún varðveitir allar erfðaupplýsingar
frumna - upplýsingar til að búa til
prótein.
Deoxýríbósakjarnsýra

Erfðafræði

4

3

2

1

Erfðafraði

Erfðafraði

Frjóvgun

Erfðafraði

Frævun

Erfðafraði

Gen

Erfðafraði

8

7

6

5

Fræðigrein sem fjallar um það hvernig
eiginleikar berast frá lífveru til afkvæma
hennar

Erfðafræði

Samruni karl- og kvenkynfrumu
= kynæxlun

Dæmi: Frjókorn + fræni
= fræ

Erfðafræði

Um er að ræða forsendu kynæxlunar blóm-
plantna - flutningur frjódufts frá fræfli til
frævu.

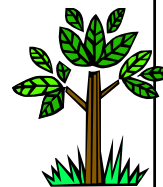
Frjókorn lenda á fræninu, efsta hluta
frævu.

Erfðafræði

Um er að ræða grunneiningu erfða. Þetta er
hluti DNA keðju sem ákvarðar tiltekið
einkenni í gerð lífveru.

Erfðafræði

8

7

6

5

Kynlitningur

Erfðafræði

Litningur

Erfðafræði

Lögmálið um aðskilnað

Erfðafræði

Lögmálið um óháða samröðun

Erfðafræði

12

11

10

9

Um er að ræða litning sem ákvarðar kyn lífveru.

Erfðafræði

Frumulíffærið sem stýrir starfsemi frumunnar og miðlar erfðaeiginleikum til nýrra fruma. Í venjulegri frumu eru þessi frumulíffæri í þörum.

Erfðafræði

Lögmál sem segir að við rýriskiptingu aðskiljast samstæðir litningar - hver kynfruma fær aðra genasamsætu í hverju pari í hverju genasæti.
- 1. lögmál Mendels.

Erfðafræði

Lögmál sem segir að hver genasamsæta erfist óháð öllum öðrum, nema þær séu á sama litningi.
- 2. lögmál Mendels.

Erfðafræði

12

11

10

9

Okfruma

Erfðafræði

Ófullkomið ríki

Erfðafræði

Ríkjandi (gen, eiginleiki)

Erfðafræði

Rýriskipting

Erfðafræði

16

15

14

13

Um er að ræða frumu sem myndast við samruna tveggja kynfrumna við kynæxlun - fyrsta fruma við myndun fósturvísis.

Erfðafræði

Þegar fram kemur millistig í svipgerð arfblandings (sem hefur tvær ólíkar genasamsætur) - tvær genasamsætur hvorki ríkja né víkja gagnvart hinni.

Erfðafræði

Um er að ræða **eiginleika** sem stafar af genasamsætu í genasæti sem kemur fram í svipgerð hjá bæði arfhreinum og afblendnum einstaklingum.

Erfðafræði

Sérstök frumuskipting sem er forsenda myndunar kynfrumna (þær eru með helmingi færri litninga en móðurfruman hafði).

Erfðafræði

16

15

14

13

Stökkbreyting

Erfðafræði

Svipgerð

Erfðafræði

Tilgáta

Erfðafræði

Víkjandi (gen, eiginleiki)

Erfðafræði

20

19

18

17

Um er að ræða tilviljanakennda breytingu á genum eða litningum. Ef þessi breyting verður í kynfrumu getur hún borist til næstu kynslóðar. Geislun og eitur-efni geta orsakað þetta.

Erfðafræði

Líkamleg einkenni lífvera sem ákvarðast af arfgerð og umhverfi. Sjáanleg einkenni en ekki það sama og arfgerð.

Erfðafræði

Líkleg lausn eða skýring á tiltekinni ráðgátu

Erfðafræði

Það er ef eiginleiki kemur ekki fram í svipgerð nema einstaklingurinn sé arfhreinn - eiginleikinn sést ekki í arfblendnum einstaklingum

Erfðafræði

20

19

18

17

Erfðafræði

U

Erfðafræði

V

Erfðafræði

V

Erfðafræði

24

23

22

21

Lí

Erfðafraeði

All

Erfðafraeði

Fr

Erfðafraeði

Kerfi

Erfðafraeði

24

23

22

21